

GOSPODARSTVO i okoliš

Zagreb, siječanj, 2003., Godina XII.

Broj 65

Zaštita zraka

Novi Zakon o otpadu Pozitivna iskustva u gospodarenju otpadom - primjer Grada Siska

Svijest o potrebi zaštite okoliša prisutna i u političkim strankama, a pomogla je i poruka Sustava OHO upućena na sve adrese vodstva političkih stranaka.

Zaštita okoliša – sastavni dio poslovne politike Naftapline

Od sedamnaest eko projekata koje, uz finansijsku pomoć zajma Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD-a), namjerava provesti INA, čak su četiri eko projekta u planovima Naftapline. Od togu su tri u Okrugu Podravina i jedan u Okrugu Slavonija.

Polažnica za ulaganje u eko projekte je potreba ispunjenje hrvatskih propisa i EU normi. To se želi postići uskladjivanjem procesa proizvodnje nafte i plina s mjerama zaštite okoliša, ne ugrozavajući sigurnost i proizvodnju procesa, te osobito tržišnu konkurenčnost.

Naftaplin Okrug Podravina provodi tri eko projekta na Pogonu u Molvama sa ciljem smanjenja emisija sumpornih spojeva. Jedan je projekt smanjenje emisije sumporovodika iz Lo-Cat procesa u atmosferu. Drugi eko projekt je sušenje sumpornog mulja, a treći je utiskivanje tehnološkog otpada iz procesa istraživanja i proizvodnje ugljikovodika u duboke bušotine. Istovremeno se radi na optimizaciji Lo-Cat procesa. Očekuje se promjeno procesa u Lo-Cat postrojenju emisiju sumporovodika smanjiti čak pet puta.

Nakon toga, u potpunu novom postrojenju regenerativno – termalne oksidacije, koje će uskoro biti završeno, termičkom obradom emisija sumporovodika smanjiti će se ispod 3,5 ppm tj. ispod maksimalno dopuštene granice, prema hrvatskim propisima, za sumporovodik i merkaptane. Investira se i u izgradnju novog dimnjaka.

Ukupno se u eko projekte vezane uz Lo-Cat proces na Pogonu u Molvama ulaze 25 milijuna kuna. Oko 5 milijuna kuna ulaže se u sušenje sumpornog mulja, koji se zatim kvalitetno može iskoristiti za proizvodnju sumporne kiseline u petrokemijskoj industriji (proizvodnja mineralnih gnojiva).

Zbrinjavanje otpada na otoku Mljet

Organizirano sakupljanje otpada na otoku Mljet počelo je na poticaj Općine Mljet u srpnju 2001. g. i to na području izvan Nacionalnog parka. Do tada otpad se odlagao na privremeno odlagaliste, a Komunalno poduzeće »Čistoća« iz Dubrovnika odvozilo ga je sa svojim vozilom na dubrovačko odlagaliste Grabovica. Dolazili su jedanput mjesечно kada im je to vlastiti posao dozvoljavao, jer odvoz vrše i s Elafita. Znademo da se na otok vozilom može doći jedino trajektom i da takovo vozilo predstavlja opasnost od požara na brodu zato što mu je ulazni dio otvoren. U Nacionalnom parku »Mljet« koji zauzima približno oko trećinu površine otoka, organizirani odvoz iz naselja počeo je 1982. g. na odlagaliste Dubravica. To

je odlagaliste napušteno 01. 07. 2003. g. a u tijeku zimske sezone 2002/03. g. očekuje se njegovo uređenje.

U 2002. godini želeći trajno rješiti problem odlaganja otpada na cijelom otoku Mljetu odlučuju je sanirati odlagaliste Dubravica. Kako velikih novčanih sredstava nije bilo tražila se mogućnost rješenja koje bi bilo prihvatljivo s finansijskog stajališta. Nabava klasičnog vozila za sakupljanje otpada po cijeni od 2.000.000. Kn predstavljala bi za proračun otocike općine nemoguć stavku jer tad bi još trebalo sagraditi i odlagaliste, a prema Prostornom planu općine Mljet i PP Županije dubrovačko-neretvanske otпад nije dozvoljeno odlagati na otoku već ga se mora odvoziti u Dubrovnik.

Kako bi se ostvario projekt odvoza otpada s otoka, u svibnju 2002. g. nabavljeno je rabljeno kamion Mercedes, kao višenamjensko vozilo koji na sebi vozi press-kontejnari ali ima i mogućnost prijevoza spremnika za vodu, a isto tako i sanduka za prijevoz drugih tereta.

Kontejnjer ima u sebi prešu koja sav otpad sabija 5 puta. Kontejneri su marke Anewermann-Horvat, kapaciteta 15 m3 sabijenog otpada. Oprema je nabavljena kod tvrtke STP iz Zagreba, a gosp. Ž. Brnčić, direktor predložio nam je ovakovo rješenje odvoza. Upoznali smo se 2001. kada je ista tvrtka dala donaciju Nacionalnom parku »Mljet« od 28 kanti marke Schäffer. Godine 2002. tvrtka STP donirala je 20 takti kapaciteta 120 l uz kupljenu opremu Komunalnom Mljet d.o.o.

Sve uređaje koja sada koristimo nabavili smo za nekoliko puta nižu cijenu (kamion, cisterna i 2 press-kontejnera) od one koju bi

trebalo platiti za klasičan kamion za sakupljanje otpada. Sav otpad u potpunu zatvorjenim kontejnerima, sprešan odvozi se na dubrovačko odlagaliste Grabovica, te je prijevoz trajektom jedna od važnih stavki

cjelokupnih troškova zbrinjavanja uz troškove za odlagaliste Grabovica. Otpad se po naseljima sakuplja u kamion Nissan od 5,5 t i Iveco od 2,5 t koji su u 5. mjesecu 2003. g. dovezeni kao donacija Republike Italije. Također smo dobili kamion Nissan od 5 t za sakupljanje krunog otpada i kontejnere za sakupljanje od 120, 240 i 360 l.

Press-kontejneri smješteni su u trajektnoj luci Sobra no njihov trajni smještaj planira

se na lokaciji bišvec privremenog odlagalista Žukovac, koje je očišćeno i uređeno tako da je sav otpad preotcen nakon spajljanja odvezan. Press-kontejnери imaju prešu koja radi na pogon električne energije, a može se prilagoditi i za rad na agregat pa kontejneri nisu ograničeni prostorom niti mjestom na kojem se pune, stoga su za naš vrlo praktični. U tijeku turističke sezone 2003. g. preuzeли smo cjelokupno sakupljanje otpada na otoku Mljetu, zbrinjavanje otpada na otoku Mljet i odvoz na dubrovačko odlagaliste Grabovica.

Iskustva od prošlog ljeta govore nam da se kontejner u Dubroniku morao odvoziti 2 do 3 puta tjedno, dok ga je ovo ljetno trebalo odvoziti 20 puta mješevno tijekom 7. i 8. mjeseca. Zimi je kolicišna smjeća daleko manja pa je samo jedanput u 2 tjedna kontejner odlazio prema Dubrovniku, dok će ove godine vjerojatno morati jedanput tjedno.

U ljetnoj sezoni (01. 06. – 30. 09.) smjeće se sakupljati svakodnevno a u zimskoj tri puta tjedno. Uz ovo redovno sakupljanje otpada iz kućanstava, jedanput tjedno - petkom sakuplja se i krunski otpad te odvozi na za to predviđeno mjesto na Mljetu, a kojega će se transportirati u Dubrovnik.

Program CARDS pomaže Hrvatskoj u prilagodbi normama EU

Jedinstveno tržište je glavni stup na temelju kojega je izgrađena EU (Europska unija).